

overordentlig stor Dydighed, ofte større Dydighed, end der har været hos dem, som findes knyttede til Statsseminarierne. Jeg vil altsaa sige, at jeg paa ingen Maade er nogen saadan Beundrer af privat Virksomhed paa dette Omraade, at jeg tværtimod ønsker, at man kunde have gode Statsanstalter, hvor man i No og med tilstrækkelig Sagkundskab kunde arbejde paa vor Lærerstand's Udvikling, enten det saa var Mænd eller Kvinder. Men før vi saa vore Læreres hele Uddannelsesvæsen underkastet en fuldstændig Prøvelse, Revision og Omdannelse, tror jeg rigtig nok ikke, der kan være Tale om at bryde igennem med et Kvindefeminarium. Det vilde paa mange Punkter foregribe en Afgørelse, som man maa have No til at overveje. De Forhold, som den sidste aerede Taler omtalte, ville nepot være saadanne, som der vilde være Anledning til at tage under Overvejelse, saadanne Spørgsmaal som, hvor mange Seminarier man ønsker, og om noget af de bestaaende kan blive Kvindefeminarium, maa jo overvejes og klareres. Derfor finder jeg Spørgsmaalet om et Statsseminarium for Kvinder for Øjeblikket at være utidigt. Enhver maa indrømme, at vor Lærerruddannelse i høj Grad trænger til Forbedring. Naar Lærerne forlange højere Løn for deres Arbejde, kan det være fuldt begrundet; men man kan med lige saa god Grund sige til dem: For I forlange højere Løn, stille vi det Krav til Eder, at I virkelig modtage en Uddannelse, som er den højere Løn værd, og det kan ikke nægtes, at den Uddannelse, som vore Seminarister for Øjeblikket have, er mangelfuld og maa højnes betydelig baade for Mænds og Kvinders Vedkommende. Foruden den Fordring, man maa stille til de rent positive Kundskaber, er Fordringen om Dvelse og Uddannelse i Undervisning den, som man særlig maa stille i Forgrunden. Det Spørgsmaal har jo været brændende i Eksamenkommissionen; idet man har forsøgt at jage en Skræl i Uddannelsesanstalterne for Lærere og Lærereinder derved, at man har været meget streng ved Bedømmelsen til Eksamen, saaledes at man havde disse store Mandefald; det maa vel nærmest opfattes som et Forsøg fra Eksamenkommissionens Side, i det mindste fra enkelte Medlemmers Side, paa at jage Skræl i dem, saaledes at der kom mere Fart i den egentlig pædagogiske Uddannelse ved Seminarierne; men saalænge Undervisningsplanen er, som den er, vil dette ikke nytte noget. Man kan nok til en Tid jage nogen Skræl i Livet paa Seminarierne, og man kan ogsaa drive dem ind i det Spor, som det altid

gaar, naar en Eksaminator virker i længere Tid. Man lærer at kende hans Ræphest og ved, hvorledes den skal rides, og kan saa til Eksamen præstere det, som han specielt ønsker at høre, naar Eksaminanderne komme frem for ham, og saa kan det falde i rolig Søenge igen, og saa lader det, som om man er kommet ind paa en Uddannelse, der svarer til de Fordringer, der med Nette kunne stilles; men derved er man jo langt fra at naa det, som man skalde. Nej, skalde man udrette noget virkelig paa det Omraade, maatte man dele Lærerruddannelsen i to Dele, hvoraf den ene ender med Afleggelse af en Prøve paa positive Kundskaber, og den anden med en Prøve, som gaar ud paa efter nogle Aars praktisk Tjeneste paa Skolens Omraade at vise virkelig praktisk Færdighed. Underledes tror jeg ikke, at man kan ordne det, naar man vil naa en virkelig tilfredsstillende Uddannelse. Dette kan kun opnaas, naar der kunde blive Enighed om de to Ting, som have været under Diskussion under denne Lov, nemlig Uddannelsesanstalter i Landet for Forskolens Lærereinder og saa et Lærereindseminarium med Lærereindseksamen. Derved vil man have disse to Dele, en Forøvelse eller Foruddannelse sammen med praktisk Dvelse i Skolens Tjeneste og saa et efterfølgende Studium med endelig Eksamen. Derved vil Forskolens Lærereindseuddannelse kunne blive til noget, og naar den havde udviklet sig, kunde man maasse komme til et Statsseminarium for Kvinder, hvad jeg paa ingen Maade i og for sig er Modstander af.

Da jeg altsaa i Øjeblikket ikke er stemt for at fremme Spørgsmaalet om en Statsanstalt for Kvinders Uddannelse til Lærereinder, kunde jeg egentlig indskrænke mig til denne Omtale af Forslaget, men jeg vil dog nok have Lov til at sige noget med Hensyn til Lovforslagets Enkeltheder; da jeg jo ikke stiller mig uvillig til Tanken om senere at kunne fremme et saadant Lovforslag. Det, som jeg da der vil udtale mig om, er om Børnekoler ved Seminarier. En saadan Børneskole for Børn tror jeg, paa ingen Maade er heldig. Den Uddannelse Seminarieeleverne der vilde faa, vilde sikkert blive betragtet som et Surrogat for en virkelig Uddannelse i praktisk Skolegerning, men en Uddannelse i praktisk Skolegerning maa foregaa i Skolen, i virkelige Skoler. Skal der kræves en praktisk Uddannelse, maa den foregaa hos dygtige Lærere og Lærereinder, hvor den vedkommende Præparand faar virkelig Leflighed til selv at deltage i Undervisningen og se, hvorledes Undervisningen dagligdags gaar for sig. Den Slags kunstige Skoler som en